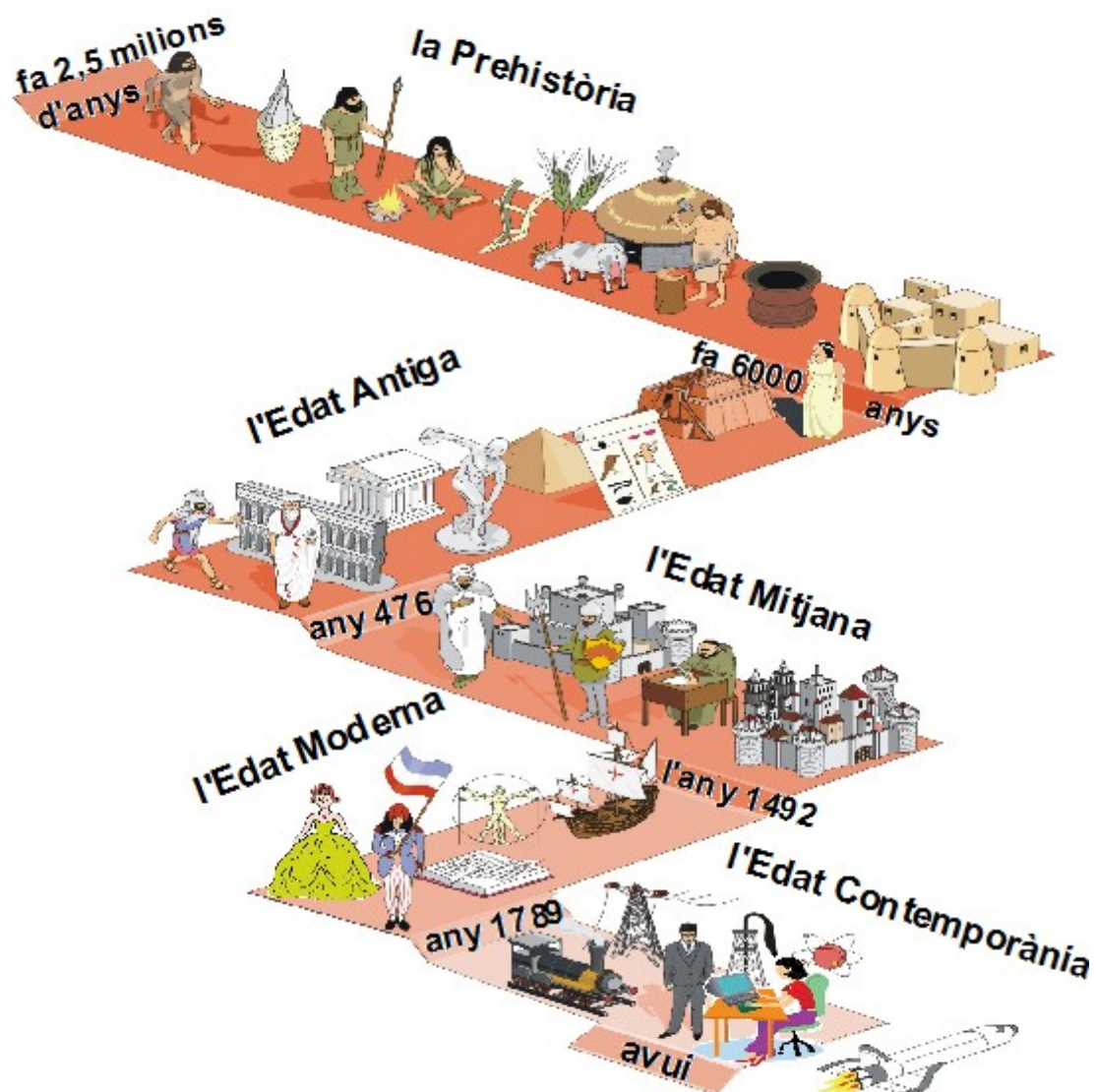

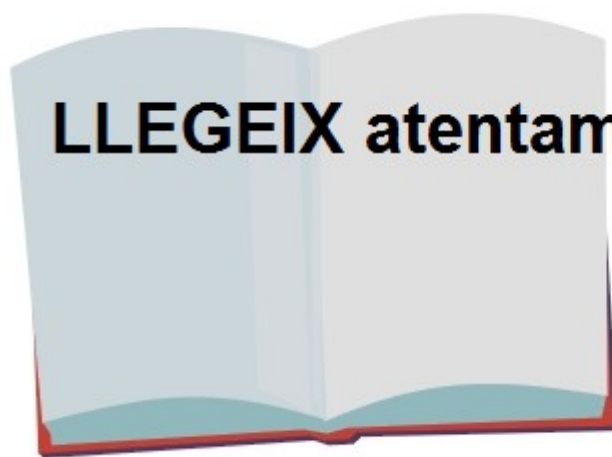
UNITAT 24

HISTÒRIA: COMPTAR EL TEMPS

Les il·lustracions d'aquesta unitat, que no són de l'autora, han sigut extretes de:

- Banco de imágenes y sonidos / <http://bancoimagenes.isftic.mepsyd.es/>
- J.A. Bermúdez / Banco de imágenes y sonidos / <http://bancoimagenes.isftic.mepsyd.es/>

LLEGEIX atentament el text:

La Història és la ciència que estudia tot allò que ha passat a la Terra des dels orígens dels éssers humans fins avui. Això són molts i molts anys. Aquesta llarga història dels éssers humans la dividim en etapes. L'etapa més antiga, quan els éssers humans encara no sabíem escriure, l'anomenem Prehistòria.

Per mesurar el temps en l'estudi de la Història utilitzem els anys, els segles i els mil·lennis. Un mil·lenni són mil anys. Un segle són cent anys. Els segles i els mil·lennis s'escriuen en nombres romans. Per exemple: segle XXI (vint-i-un).

Els nombres romans

I = 1

L = 50

M = 1000

V = 5

C = 100

X = 10

D = 500

Per saber a quin segle pertany un any qualsevol cal seguir els passos següents:

1. Eliminar dues xifres començant per la dreta.

2. Sumar 1 a la xifra que ha quedat.

3. Escriure en nombres romans el resultat de la suma.

A quin segle pertany l'any 2009?

1. 2009 → 2009

2. 20 + 1 = 21

3. L'any 2009 pertany al segle XXI.

EXERCICI 1. Copia el text sense els quadres de color:

La Història és la ciència que estudia tot allò

.....

.....

.....

.....

.....

.....

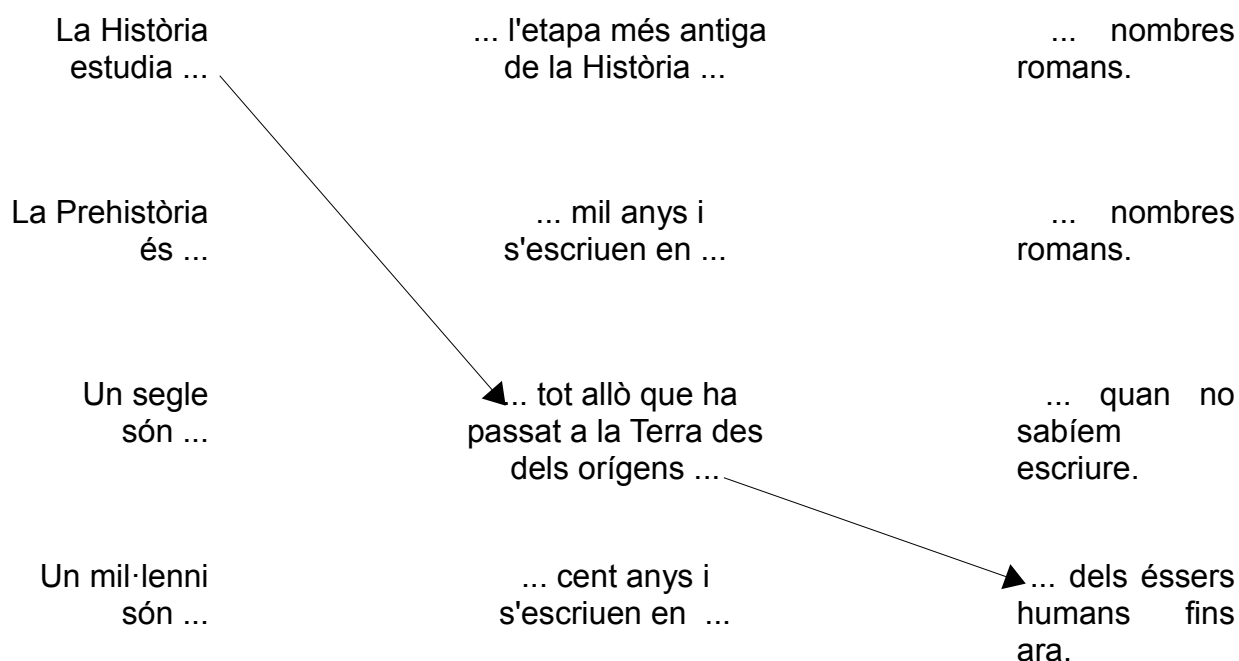
.....

.....

.....

.....

EXERCICI 2. Relaciona amb fletxes [→]:

EXERCICI 3. Mira [👁] l'exercici 2 i completa les oracions:

- La Història és la ciència que estudia tot allò
.....
- La Prehistòria és l'etapa
.....
- Un segle són
.....
- Un mil·lenni són
.....

EXERCICI 4. Relaciona amb fletxes [→]:

1	D
5	X
10	I
50	M
100	L
500	V
1000	C

EXERCICI 5. Completa les parelles escrivint els nombres romans que falten:

	X ...	XX ...	XXX ...
1 = <i>I</i>	11 = <i>XI</i>	21 = <i>XXI</i>	31 = <i>XXXI</i>
2 = <i>II</i>	12 =	22 =	32 =
3 =	13 =	23 =	33 = <i>XXXIII</i>
4 = <i>IV</i>	14 = <i>XIV</i>	24 =	34 =
5 =	15 =	25 = <i>XXV</i>	35 =
6 = <i>VI</i>	16 =	26 =	36 =
7 = <i>VII</i>	17 =	27 =	37 =
8 =	18 = <i>XVIII</i>	28 =	38 =
9 = <i>IX</i>	19 =	29 =	39 = <i>XXXIX</i>
10 =	20 =	30 = <i>XXX</i>	40 = <i>XL</i>
50 =	60 = <i>LX</i>	70 =	80 = <i>LXXX</i>
90 = <i>XC</i>	100 =	300 = <i>CCC</i>	325 =

 EXERCICI 6. Escriu en nombres romans:

12 = **XII**

101 =

529 = **DXXIX**

23 =

123 = **CXXIII**

540 =

28 =

135 =

578 =

32 =

146 =

630 =

45 =

152 =

673 =

58 =

160 =

700 =

61 = **LXI**

173 =

765 =

79 =

184 =

821 = **DCCCXXI**

84 =

200 =

954 =

90 =

350 =

1002 =

 EXERCICI 7. Escriu en xifres aràbigues:

XLIV = **44**

XLV =

XXI =

XXXV =

XXVIII =

XIX =

CI =

MCCXXIV =

XI =

III =

LXXXIX =

CMLI =

CCLV =

DLI =

XVIII =

DCCCXXXII =

MCMXXXVI = **1936**

LIX =

MDCCXXI =

XVI =

MDXXII =

IX =

IX =

VIII =

CM =

XX =

CCII = **202**

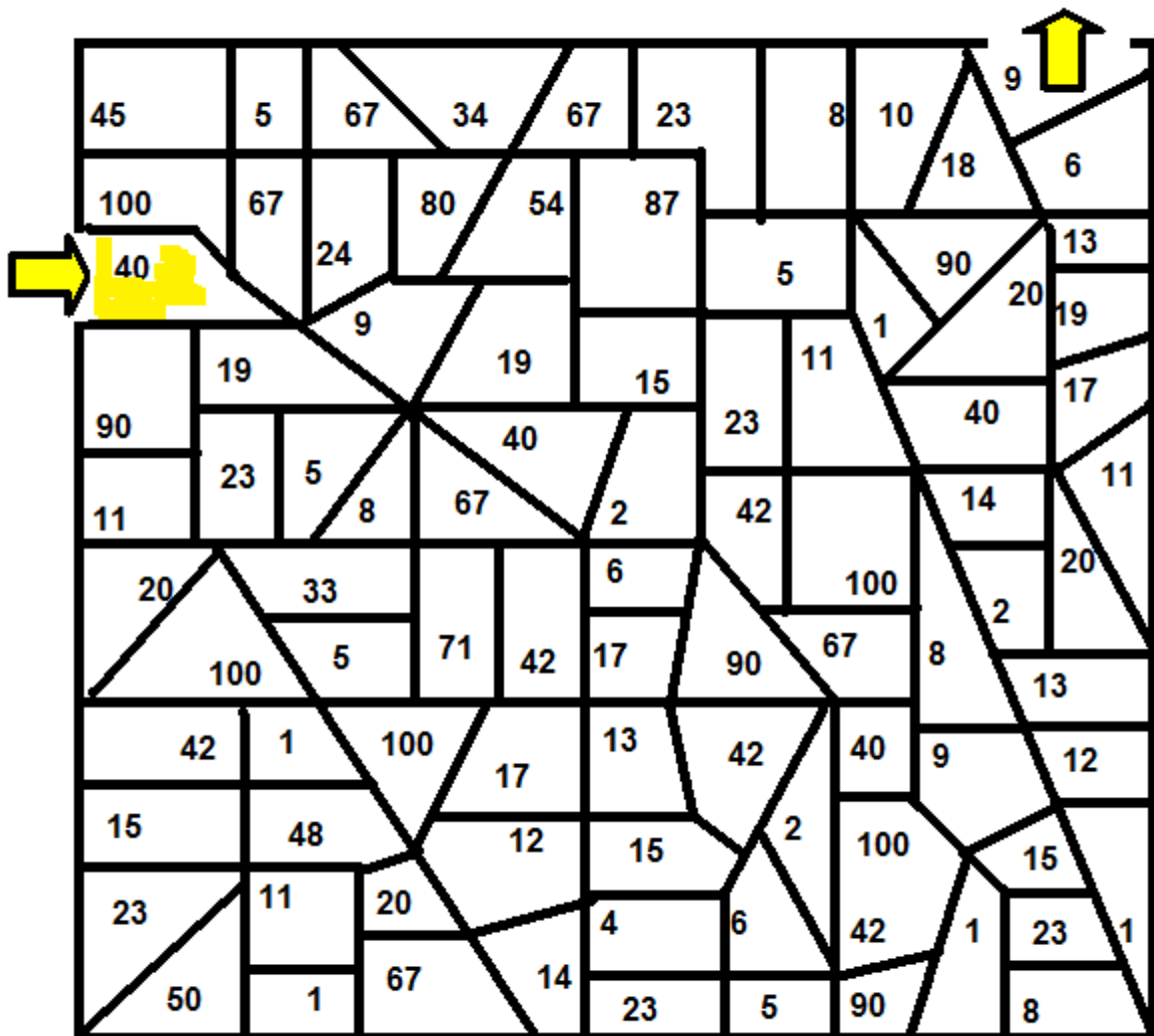
LXXVI =

DCLXVI =

MMM CXV =

EXERCICI 8. Per arribar al final del laberint pinta [ ] de color **groc** només els nombres següents:

XL / XII / II / VI / XIX / XIV / IX / XVII / XIII / IV

EXERCICI 9. Contesta les qüestions:

- Quants anys té un segle?

Un segle té

- Quants anys té un mil·lenni?

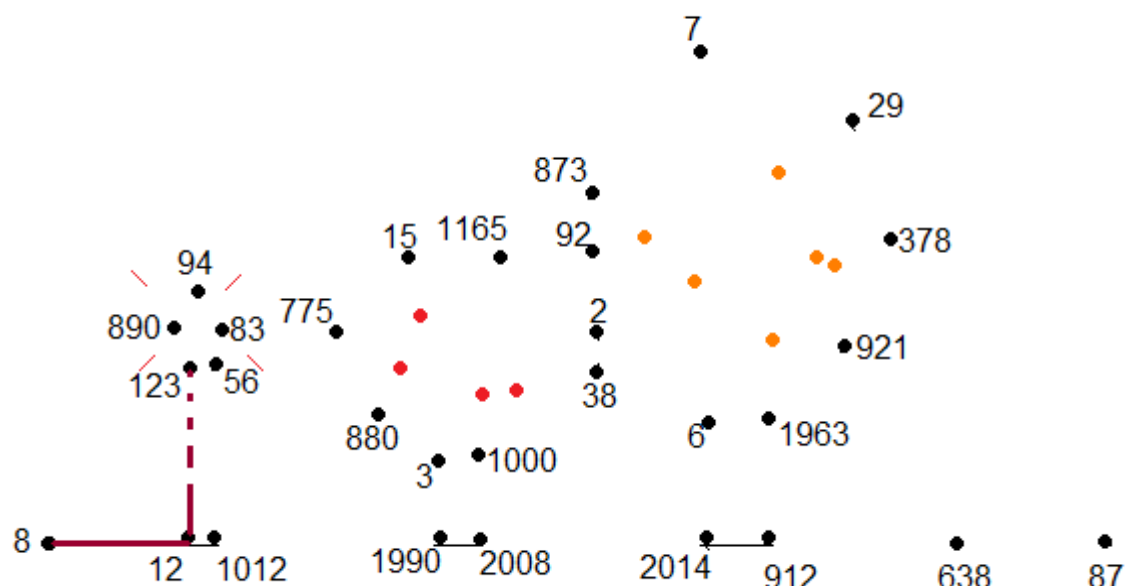
.....

- Com s'escriuen els mil·lennis i els segles?

Els mil·lennis i els segles

EXERCICI 10. Enllaça [—] els punts seguint l'ordre següent:

VIII – XII – CXXIII – DCCCXC – XCIV – LXXXIII – LVI – MXII – MCMXC –
 III – DCCCLXXX – DCCLXXV – XV – MCLXV – II – XXXVIII – M – MMVIII –
 MMXIV – VI – XCII – DCCCLXXIII – VII – XXIX – CCCLXXVIII – CMXXI –
 MCMLXIII – CMXII – DCXXXVIII – LXXXVII

EXERCICI 11. Completa la llista escrivint el segle al costat de l'any:

II - III – IV – VI – VIII – X – XI – XII – XIII – XIV – XVI – XIX – XX – XXI – XXII

l'any	el segle
1992	
2009	
2015	XXI
1840	
1325	

l'any	el segle
1212	
1196	
1076	
563	
345	

l'any	el segle
119	
970	
752	
228	
1520	

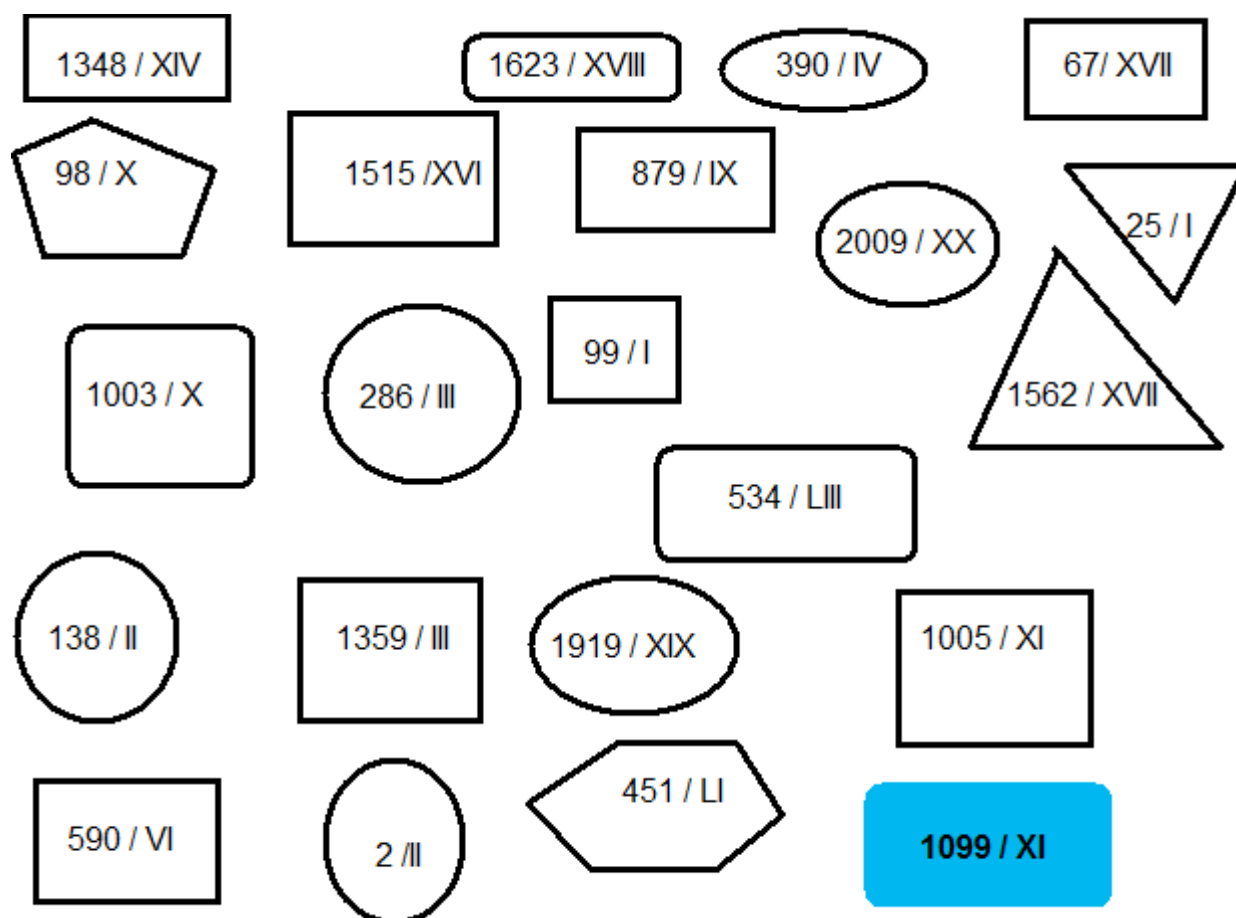
EXERCICI 12. Relaciona amb fletxes [→]:

1512	IV
1348	V
395	VIII
476	X
711	XI
918	XIV
1021	XVI
1914	→ XX

EXERCICI 13. Digues si les afirmacions següents són certes (**C**) o falses (**F**):

	C	F
La Història és la ciència que estudia tot allò que ha passat a la Terra des dels orígens dels éssers humans fins avui.	C	
La Història dels éssers humans la dividim en etapes.		
Un mil·lenni són dos mil anys.		
La Història és la ciència que estudia tots els éssers vius de la Terra.		
L'etapa més antiga de la Història l'anomenem Avanthistòria.		
Els segles i els mil·lennis s'escriuen en nombres romans.		
La Història dels éssers humans la dividim en unitats..		
Un mil·lenni són mil anys.		
L'etapa més antiga de la Història l'anomenem Prehistòria.		
Durant la Prehistòria els éssers humans encara no sabíem escriure.		
Un segle són cent anys.		

! **EXERCICI 14.** Pinta [ ] de color blau les **10** parelles d'any i segle que són correctes:

! **EXERCICI 15.** Escribe correctament les parelles de l'exercici 14 que estaven equivocades:

1623 →	XVII
67 →	
..... →	
..... →	
..... →	
..... →	

..... →	
..... →	
..... →	
..... →	
..... →	

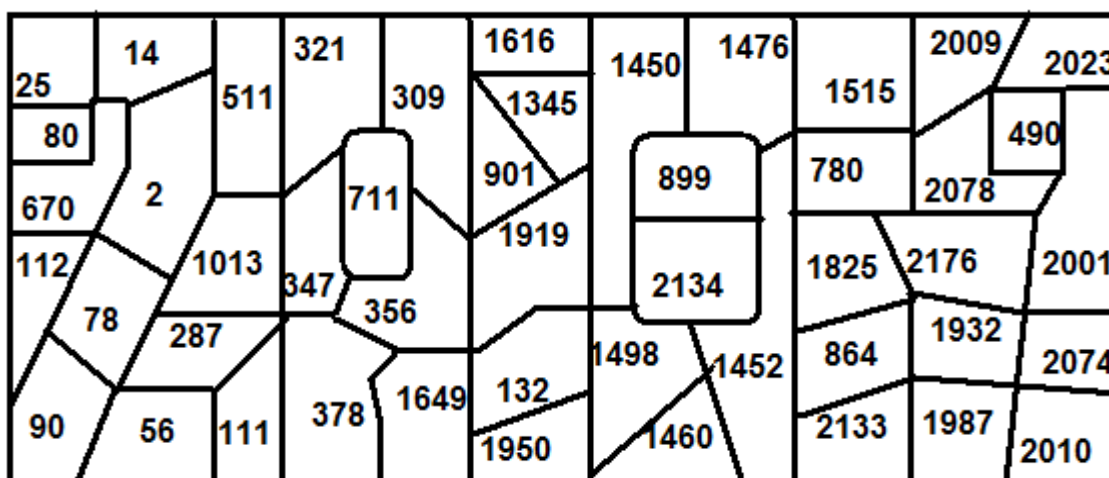
EXERCICI 16 (REPÀS). A quin segle pertanyen els anys següents?

303 → IV	905 →	1 →
480 →	589 →	23 →
876 →	1034 →	1667 →
512 →	12 →	780 →

EXERCICI 17 (REPÀS). Escriu un any qualsevol dels segles següents.

XIX → 1801, 1867, ...	XV →	XVI →
XXI →	II →	XII →
XX →	XVIII →	I →
V →	III →	IV →

EXERCICI 18 (REPÀS). Pinta [] de color **groc** els anys que corresponen al segle I, de color **blau** els anys del segle XXI, de color **verd** els anys del segle IV i de color **rosa** els anys del segle XV.

EXERCICI 19 (REPÀS). Contesta les qüestions:

- Què és la Història?

.....

.....

- Com dividim la Història?

.....

- La Prehistòria és una etapa de la Història?

.....

- Què és un segle?

.....

- Què és un mil·lenni?

.....

El teu DICCIONARI:

un any			
un segle			
un mil·lenni			
una etapa			
la Història			
la Prehistòria			

http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=19349&p_ex=romans&p_num=3

Mira [] i veuràs la història del números.

http://www.gobiernodecanarias.org/educacion/9/Usr/eltanque/todo_mate/actividades5/tema1_P5/tema1_pr5.swf

Mira [] i practica la numeració romana.